

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egész évre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egész évre 20 „

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Egységes magyar királyság.

Irta: *Szemere Miklós.*

május 17.

Minden rendű és rangu politikusaink, publicistáink, volt és jelen államférfiaink fennhangon gondolkodnak és törik eszüket a magyar állam szilárd kiépítésén. Ehhez óhajtok én is hozzá szólni.

Egységes magyar nemzeti állammról tündööm monarchikus államformában, — azaz királyságról. Remélem mások is erről a képről álmodnak, vagy ha nem, mást akarnak mint én.

Nagyszabásu költséges intézkök megteremtéséről nem kívánok itt elmélkedni, hallom mindig, hogy nincs meg hozzá a módunk, hogy szegények vagyunk; tehát bölcsen mellőzöm. Olyasra szoritkozom egyedül, ami pénzébe nem kerül az egyesnek, sem a kincstárnak és mégis lehet lélektani hatása nagy,

ha a honfi sziveket megmozdítja, megdobbantja.

Egy kalap alá kell hozni nálunk politikailag az ország jobbait, egyesítsük, tömörítsük a jó elemeket a monarchikus elv köré, — a tornyosuló szocialistikus bajok és kísérletek ellen.

Ma már ott vagyunk, hogy az állam tisztelt hivatalnokainak jó része, úgy az állami mint a megyei és városi hivatalnok urak, elégedetlenek. Panaszolják rossz sorsukat, mint a proletárok.

Szocialistikus hajlamokat látunk mindenfelé a föld népében; az Amerikából visszakerült honfitársaink sem nagyon tisztelik a hazai állapotokat. A régi birtokos nemesség meg majdnem minden megyében földönfutóvá lett, csak tengődik. Önérzete gyenge. A birtokok új gazdáit, különösen a határszéli megyékben, gyakran idegenek.

A sajtó gyalul, nivellálja a vi-

lágot, nagy hatalom, önérzete nagy, de kívánságai semmiben be nem teltek.

A társadalom kishitű, nagyzó és beteg. A szegénység terjed és vele a monarchikus érzés lazul.

Hajdan támaszkodhatott a korona a magyar nemességre, minden magyar nemes egyformán részese volt a koronának, „membrum sacrae coronae“. A nemesség választotta a királyt a nemesek közül és a király osztotta a nemességet.

A melyik magyar király apellált a magyar nemességre, mint Mária Terézia, nem is csalódott bennük. Aki pedig a nemzet ellen fordult, az szemben találta magával a nemességet.

Ma mások a viszonyok, az ősök unokái, az intelligencia, a szellem munkásai minden nap elégedetlenebbek sorsukkal, rokonszenveznek a szellemi proletárokkal. Böven vannak úgy a fővárosban, mint a vidé-

Dal a megnyugvásról.

Irta: *Rudnyánszky Gyula.*

Sok álmomat félbeszakítottad,
 Napvilágos, zakatoló élet!
 Szivemben sok láng hamuba roskadt
 S nyomtalan elszéledt.
 Hányszor kellett felriadva látnom
 Fejem fölött égni már a házat;
 Felgyújtotta égető lángom,
 Mely ellenem lázadt!

De nincs okom panaszkodni érte,
 Nem is tudok senki ellen vádat;
 Én okoztam, akárhonnán érte
 Lelkemet a bánat!
 A csapások, csalódások sorba,
 Gyógyult sebek újra kivérzése
 És mind ami rajtam esett csorba:
 Énkezem ütése!

Mikor a nap rég ágyamra tűzött,
 Mért hevertem rózsalevéi-párnán?
 És ha szomjam délibábot üzött,
 Tudhattam mi vár rám!
 Elszállott a hajnali ködháló,
 Harsogott a tette hívó reggel,
 S én mulattam, mint az alvajáró
 Méla szellemekkel.

Elestem a munka jutalmátul,
 A dicsőség sem vett kocsijára;
 Gyalogszerrel ballagok leghátul,
 Mint névtelen árva.
 Ha megihlet muzsám sugallása,
 Ringat a vágy szép eszmék ölében,
 Álmodott dalt zengek egy hallásra —
 S elfelejttem ébren!

Ifjuságom elvirágzott fája
 Lombját veszté lassan, észrevétlen;
 Félig érett gyümölcs hullt alája,
 Magam is úgy téptem!

De ha nem vet is már oly hős árnyat
 Az alatta pihenőre, mint rég:
 Jó, hogy annyi vihar után állhat
 S gyökere is mind ép!

Lesz e fának még egész gyümölese
 S koronája, hogy árnyékot hintsen;
 Addig szélvész vagy szű, hogy kidöntse,
 Nem hagyja az isten!
 Fölemelem fejemet nyugodtan;
 Mért aggódjam? nem vagyok oly dőre!
 Vérem lángol, a szivem megdobbán:
 Előre! előre!

A fukar családfő.

Egy igen gazdag emberről, akinek fukarságáról köteteket lehetne írni, mondom el a következőt.

Nagy családja volt és csupa egészséges, jó gyomru gyerekek, de meg maga

Ha Ön gyomorhajban és ebből eredő hágyadtságban, fejfájásban vagy egyéb következményeiben; Ha Ön székrekedésben, aranyeres bántalmakban, köszvényben szenved, úgy kísérelje meg

Loser János 'Horgony' keserűvizét

Az eredmény felülmulja majd várakozásait és Ön mint számtalan más, a HORGONY keserűviznek köszöni majd egészségének helyreállítását.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerüzletben.

ken és a trón biztosságos talpkövéül ma alig szolgálhatnának.

Az egységes nemzeti állam, vagy amint magam szívesebben kifejezem, az egységes magyar királyság ma min nyugoszik?

Uralkodónk világszerte ismert egyéni gavallér virtusán és személyes erényein.

Ez végtelen tiszteletreméltó, boldogít is bennünket a tudat, de fájdalom, ez nem állandó institúció. Egyedül szeretett királyunk életéhez van kötve.

Tul a Lajthán harcolnak a népek a nyelvért ádázul, szüntelen. A fajgyűlölködés leköt, felemészt minden politikai erőt. Nem is tudnak megegyezni, hanem ha egyben, — és az nem valami világboldogító vagy államfenntartó eszme, — de egyszerűen a Magyarország elleni indokolatlan kifakadásokban és testvéri kaján irigykedésben.

Nálunk is van nemzetiségi kérdés, de szerencsénkre nincs meg az a tradíciója, mint Ausztriában a cseheknek és lengyeleknek. Amint a múltban megéltünk velük testvéri szeretetben egy évezredig, úgy megleszünk továbbra is tapintattal, — nem ám erőszakkal!

Látjuk a hatalmas Vilmos német császár óriás erelyével, magas személye latbavetésével, háta megett a nagy germán nemzet millió szuronyával sem boldogul a maroknyi

lengyellel Posenben. Csak vértanukat teremt, nem renegátokat.

Alapok hasábjain és „speechek“-ben jelentkező magyar erőszak még épen célt téveszt, mert meg sem félemlít senkit, de meg sem szereteti azért a magyar hegemoniát.

A szabadelvűpárt egysége.

— május 17.

Amikor az obstrukció veszedelmes hidrája fejét felütötte, az első időben a függetlenségi párt a volt nemzeti pártiak szecessziójába helyezte bizodalját. Erősen táplálták a reménységet a szélbaloldalon és a kapcsolt részeken, hogy a volt nemzeti párt tagjai Széll Kálmánnal ellentétes álláspontot fognak elfoglalni a katonai kérdésekben s a szabadelvű párt egysége megbomlik. S a bomlás koronájának már eleve is az árván maradt elnöki széket látták, az elnöki széket, melyből Apponyi Albert gróf kivonult...

Ez a hön táplált reménység nem vált valóra. A szabadelvű párt egységét a volt nemzeti párt óhajai meg nem bontották. Nem bonthatták meg, mert e postulatuk nem a párt hivatott vezére, Széll Kálmán ellen irányultak, hanem épp vele közöltettek legelső sorban s a párt korifeusai, Apponyi gróf, Andrássy Gyula Széll Kálmánnal és Fejérváry Gézával való közös tanácskozás során fontolták meg a tennivalókat. Az ily egyenes, lojális és őszinte eljárás mindenre vezethet, csaknem pártbomlásra. Sőt ellenkezőleg. Dokumentálta ország és világ előtt, hogy a többség nagy tábora gondolkodó és erős meggyőződésű politikusokból áll s hogy a véleményszabadság a pártban nincs elnyomva. Az ilyen erős

elemekből összealakult tábornak állásfoglalása pedig sulyban és tekintélyben nyerez ország előtt,

A most folyó harcnak ez a mozzanata azonban immár a múlté. S ha viszatérünk, rá tettük azért, mert rá akartunk mutatni az ostromló telek egy hasonló reménységének meghiúsulására s le akarjuk vonni azt a konzekvenciánkat hogy a szabadelvű párt egységének megbontása egyszer és mindenkorra ki leszzen küszöbölendő az ellenzék fegyverének arzenáljából.

Ez alkalommal a régi szabadelvűek csoportjáról van szó. Az ellenzék az előbbi kísérlet fiaskója után, most a párt régi tagjait lépteti ki a kötelekéből. Feleleges tán hozzátennünk, hogy éppen olyan sikertelenül, mint a volt nemzeti pártiakat.

A régi szabadelvűek egy tagjának fellépése, a melyről legutóbb oly sok szó volt, egy jelentőségében erősen tulzolt incidens, amelynek a párt vezére ellen élni semmiképpen sem sikerült. És a mint nem sikerült ellentétet előidézni a párt vezére és Feilitzsch báró közt, azonképen csütörtököt mondott ez a kísérlet Tisza István gróf személye tekintetében is. Önálló gondolkodású férfiak véleménynyilvánítása, felfogásaik árnyalatainak eltérése még nem pártmeghasonlás s a közösen vallott nagy principiumok iránti őszinte odaadás lehetetlenné teszi, hogy azzá is válhassék.

A szabadelvű párt egységének megbontására a történetek után az ellenzéknek többé számítani nem lehet. Ha jobb belátásra nem jut, úgy a harcot tovább kell vivnia kizárólag a maga erejére támaszkodva. Mert a megbontott szabadelvű párt részéről nincs kilátása segítségre, a mint hogy az ország részéről nincs. A törvényhatóságok impozáns megnyilatkozása erős ítélete az obstrukciónak, a mely elszigetelve és önmagára hagyatva uzszólván a vis inartiaenél fogva hőmpölyög tovább lomha egyformasággal zavaros medrőben.

A többség pedig odaadással állja a harcot. Kitart a legszigorubb törvényesség alapján s a párt részére elutasít magától minden esabítást, hogy az erőszaknak terére térjen át. Széll Kálmánnak egész politikai karaktere ellene van az erőszaknak s ezért az ország rokonszenvét, melyet a törvény alapján buzgó reszisztenciának meg nyert, elveszteni nem fogja.

Nagyvárad új püspöke.

A nagyváradai kath. egyházmegye püspöki széke, majd egyesztendő óta üresedésben volt immár betöltést nyert. Ő fellege, apostoli királyi jogánál fogva, Szmracsányi Pál, előbb szépesi püspököt, Várad új püspökévé nevezte ki. Mivel városunk közel tizennégyezer róm. kath. hive is az ujonnan kinevezett főpap joghatósága alátartozik, helyén valónak tartjuk az új főpapról alábbiakban egymást elmondani.

Szmracsányi Pál jelenleg 57 éves. Ősrégi magyar családból Daróc sáros-

a családfő is szeretett jól lakni. Hanem hát azt tartotta hoy semmi se emésztí úgy a vagyont, mint a gyomor.

Patikára nem akar sokat költeni, a legtöbb betegség okozójának pedig a gyomrot tartván, egészségi szempontból is üdvösnek tartotta, ha neki meg a feleségének meg a hat gyermekének egy teljes fél kiló marha húst főzetett meg ebédre,

Az asszony pedig a fél kiló húst jó laposra paskolta, hogy több legyen és nyolc szép darabra szeletelve találta fel a családnak.

A gyerekek mohón lesték már minden délben a húst, mert napjában csak egyszer jutthatak ehhez a szerencséhez.

— No gyerekek — szólt a zseniális apa, amikor már az öt illettő darabot kitvette a tálból — ki adja el a porcióját egy krajcárért?

— Én is — én is! orditoztak a

gyerekek. Mindegyik jobban szerette persze a krajcárt, mint a húst, lévén elég garnirung krumpliból és főzelék egy nagy tállal ugyancsak krumpliból jól lehet lakni azzal is.

És a családfő a gyerekektől megvette egy-egy krajcárért a husporeiójukat.

Végre az ebédnek. A családfő mosolyogva néz körül esemetéin, akik készülnek már játszani menni az udvarra.

— Megálljunk gyerekek! szólt az apa, Estére tej lesz vacsorára vagy kávé. Ki akar kávé?

Én is — én is! orditoztak, mi előbb a esemeték mind.

— Hát a ki kávé akar, az visszaadja a krajcárt.

A gyerekek szép sorba visszaadják a krajcárt az apjuknak!

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja „**HARMAT CRÈME**“

arczsépitő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot hasmivasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arc vörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítálatanságnál, valamint napégette éj szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat crème ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá Harmat arczporát (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arcz bőrt. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedi bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rézsa és crème színben. Próbakobozka Harmat-pouder ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 korona és 2 korona.

megyei községben 1846 május 2-án született. Középiskoláit Kassán és Eperjesen végezte, ezután az egri érseki papnöveldebe lépett. Itt csak egy évet töltött mert az érsek hamar észrevette szép tehetségeit s azért a bpesti központi semiumáziumba küldötte, melynek növendékeit kis püspökjelölteknek szokták tekinteni. Pappá szenteltetvén mindössze néhány hónapig káplánkodott. ezután mindjárt Egerbe ment székesegyházi hitszónoknak. Itt általános feltűnést keltett az alig 23 éves fiatal pap európai színvonalon álló műveltsége. Erseke nem is eresztette el többé a központból, hanem hogy állandóan magához fűzze, udvari papjává 40 éves korában kanonok, rá két évre apát és az egri kath. jogakadémiai igazgatója lett. Innen nevezték ki szepesi püspöknek 1892-ben midőn Császa György kalocsai érseknek lépett elő. 1900-ban a Szt. László társulat elnökévé választotta, amely társulat idegenbe szakadt véreink támogatásával oly szép hivatást tölt be. Ebeli minőségében beutazta tavaly nyáron egész Romániát és Bukarestben magyar iskolát létesített. Ez év elején v. b. t. tanácsos lett, ez már, ugy látszik, arany híd volt, hogy mint kegyelmes ur foglalhassa el sz. László városának nagytekintélyű és dusjavadalmu püspöki székét. Hogy egyéni tulajdonai mennyire érdemessé teszik őt e magas egyházi állásra, eléggé igazolja az a körülmény hogy Schlauch bibornak halála után mindjárt az ő jelöltsége nyomult előtérbe, s ez a hír kezdetől fogva állandóul hitre talált mindenki egészen természetesnek tartván, hogy Schlauchnak csak Szmeccsányilehet a méltó utódja. Külső megjelenésére nézve komoly, csaknem rideg alak, ámde e külső alatt nagy lélek lakik. Így vagyunk mi a természet birodalmában is. Nem a tengerek homályában tenyészik-e a drágagyöngy? és eszerjések aljáról szedjük az illatos ibolyát. A kik ismerik azt mondják igazságos ember, a kiknek nem kell a besugás, mert a maga lábán szeret járni. Ha ez igaz ugy szeretni fogja új egyházmegyéjének papsága. Jó szívéről nyilván tanusodik az a körülmény. hogy régi állomásán rövid 10 évi püspöksége alatt 280 ezer koronát adott egyházi, kulturális és humánus célokra. Ebbeli jótékonyosságának gyakorlására bő tere fog nyulni új egyházmegyéjében is, a hol sokat kell még építeni, javatani és átalakítani, a mik mind az új püspök áldozatkészségét várják. Mi hisszük, hogy főpásztor figyelmét nem fogja elkerülni a mi nagy magyar metropolisunk sem, a mely új székhelye után megyéjének legnagyobb és legintelligensebb hitközsége. Befogja látni, hogy közel 14 ezer hívének kicsiny már ez a piaristáktól ránszakadt templom, és és hogy egy ily hatalmas felüldő város lüktető élete hovatovább nélkülözhetlenné teszi a főgimnázium mellett egy modern kath. fiuinternátus felállítását, a hová a szülők gyermekeit aggodalom nélkül elhelyezhessék. Ebben a reményben örömmel üdvözljük Nagyvárad új püspökét a Vitéz Jánosok, Fráter Györgyök, Szaniszlók Ipolyék és Schlauchhoz örökségében!

Itten említjük fel, hogy az új püspök kinevezésével kapcsolatban a debreceni róm. kath. egyháztanács tegnap d. u. gyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya az új főpásztor üdvözlésének megbeszélése volt. Dr. Wolafka Nándor kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhelyezett Schlauch bibornokról. Felemlítette, hogy Nagyvárad püspökei közül még egy sem tett annyi sokat Debrece-

nért, mint az elhalt bibornok. Azután rámutatott arra, hogy milyen szerencse különösen a Debreceni róm. kath. hitközségre, a hol a kath. főgimnázium monumentális építkezése immár befejezéséhez közeleg, hogy az egyházmegye árvasága megszűnt. Indítványára egyhangulag határozatba ment, hogy az új püspököt a hitközség feliratilag üdvözli.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 16

Az Apponyi affér hullámai ma kissé lecsillapultak.

Hire járt, maga a miniszterelnök is többeknek kijelentette, hogy az ügy még a mai nap el lesz simitva. Ki fog derülni, hogy nem volt semmi szándékosság Apponyi mellőztetésében. És az ugynevezett korrekciómű a más udvari ebében fog megtörténni.

A helyzet egyébként majdnem változott.

Nessi Pál az állami tisztviselőkre vonatkozó indítványát indokolta és a miniszterelnök megadta a választ, amely annal csattanósabb volt, a mennyivel kevésbé tetszett az ellenzéknek.

A felelősséget a helyzetért az obstrukciónak háritotta, a miért Nessi urék felszisszentek.

Délben a kérvényekre került a sor és ma végre elintézték a határidőüzletekre vonatkozó kormányt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Darányi Ignác, Láng Lajos és Cseh Ervin.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Szótcs Pál jegyző jelenti, hogy Szalay László és Sebess Dénes jelentettek be interpellációkat.

Az állami tisztviselők fizetésrendezése.

Nessi Pál indokolja ezután azt az indítványát, mely szerint a ház soron kívül tárgyalja, az állami tisztviselők fizetésrendezéséről szóló javaslatot.

A függetlenségi párt már régen hajlandó a javaslat tárgyalására, de a miniszterelnök komolyan nem akarja az állami tisztviselők fizetését rendezni. (Ellenmondás jobbról.) Mielőtt távozik a miniszterelnök, fogadja el az indítványát és vegyék elő a javaslatot.

Széll Kálmán miniszterelnök tiltakozott az ellen, mintha nem kellő komolysággal és őszintén fogná fel a kormány a tisztviselők ügyét. Ennek a kormánynak a ténye az, hogy a tisztviselők fizetésének a kérdése meg van oldva. (Nagy zaj a szélbalon.)

A tisztviselők nagyon jól tudják, hogy a kormány többet teljesített, mint a mennyit ígért, tehát nem fogják a tisztviselők elítélni a kormányt. (Tetszés jobbról) A javaslatot és a kormányt megcsinálta.

(Felkiáltások a szélbalon) Hol van?! Hol van?!

Széll Kálmán miniszterelnök. Az ellenzék akadályozza meg azt, hogy a javaslatot tárgyalják, mert azon vitatkozni hetek óta, hogy kinyomassák-e egy

jelentés, aztán két hete már egy törvényes intézkedés felett, a kvótabizottság kiküldése tárgyában. Ily körülmények között csak nem tárgyalhatat újból olyan javaslatot, a melyet ismét hetekig tárgyalnak. (Helyeslés a szélbalon.) Jellemző különben az ellenzék eljárására, hogy míg a katonai javaslatok harmadfél millió koronába kerülnek, az állami tisztviselők fizetésrendezése évenként több mint 20 millióba kerül és mégsem akarja a kevesebb költséget elfogadni, holott akkor a tisztviselők javaslatát is lehetne sürgősen tárgyalni, mert a kormány a tisztviselőkről gondoskodni akar és a legsürgősebb feladatnak tartja a tisztviselői javaslatot letárgyalatni.

De a határidőt nem a kisebbség akarata szerint fogja kitűzni. Nem fogadja el a Nessi indítványát. A kormány hetekig tárgyalta a szóban forgó javaslatot, a míg a 20 millió korona költséget be tudták állítani a költségvetésbe, ezzel bebizonyította a kormány a tisztviselők iránti jóindulatát. (Élénk helyeslés jobbról.)

Ezt a politikai szituációt az ellenzék teremtette. (Zajos helyeslés jobbról, ellenmondás balról. Zaj.)

Pozsgay, Nessay kiáltják: Vonják vissza a katonai javaslatokat!

Széll Kálmán miniszterelnök: Az ellenzék most mindent megobstruál, napi rendet és nem napirendet. Hogy ez előtt a kormány kapituláljon: ezt követelni sem lehet. Tiltakozik az ellen is, hogy kapkodna. Egyszer ezt mondják, hogy makacs-máskor meg, hogy kapkod. (Ellenmondás.)

Endrey Gyula; Makacsul kapkod! (Derűtség.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Nessi azt mondta, hogy szóló eddig semmit sem csinált. Hivatkozhatnék a négy év alatt alkotott törvényekre, a kiegyezésre stb. de nem teszi. Tudja azt, hogy a 4 év alatt mindig teljesítette köteleességét és ha távozni fog e helyről, nyugodt lelkiismerettel teszi ezt. (Lelkes éljenzés jobbról.)

Nessi Pál a felelősséget a jelen helyzetet a kormányra akarja háritani, a mi jobbról zajos ellenmondásokra talált.

Az indítványt hétfőn névszerinti szavazással fogják elintézni a 20 ellenzéki képviselő indítványára.

Szünet után.

A kérvények tárgyalása következett.

A határidőüzlet kérdése.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter: A kormány fenntartja régebbi álláspontját, hogy ugyanis nem kívánja eltörölni a határidőüzletet, mert annak három olyan nagy előnye van, a melyeket nélkülözni nem lehet, ha a határidőüzlet fenn nem állana. Az egyik előny az, hogy a gazdának nem kell olcsón eladni a gabonáját, a másik az, hogy tavaszra nincsenek befolyásolva az árak, a harmadik előny az, hogy a határidőüzlet biztosítja a malomokat az árhullámzás ellen. Ha ezekkel szemben a határidőüzletet eltörölnék, kérdés, hogy ezzel megszűnnének-e a visszaélések. A kormány azonban hajlandó reformálni a határidőüzlet kérdését s a hiányokat kipótolja, miután pedig a tárgyalások most folynak ez irányban, kéri a kérvényeket a kormánynak kiadatni.

A kormány javaslatát a többség elfogadta.

Az olasz borvámklauzula.

Ballagi Géza a hazai bortermelők érdekében szólal fel és óhajtanónak tartja az olasz borvámklauzula mielőbbi megszüntetését és az olasz boroknak adott kedvezményt megvonandónak tartja.

Molnár Ákos legközelebb akarja elmondani beszédét.

Következtek az interpellációk. Előbb azonban hétőre megállapították a napirendet.

Két kisebb interpellációval az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Vármegyei közgyűlés.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 9 órakor folytatta s be is fejezte rendes tavaszi közgyűlése napirendjének tárgyalását. A közgyűlésen **Puky Gyula** főispán elnökölt s apróbb, inkább az egyes községeket érdeklő ügyeket intéztek el. Nagyobb vitát csak **Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye Deák Ferenc** születésének 100 éves évfordulója megünneplése tárgyában küldött átirata keltett **Jánossy Zoltán** ugyanis kijelentette, hogy bár meghajol Deák Ferenc nagy tudása előtt, de miután politikáját nem osztja s kiegyezése voltaképpen csődbe került, a maga részéről nem kívánja Deák Ferenc emlékének ünneplését. Az állandó választmány ezzel szemben azt javasolja hogy a haza bölcsésének 100 éves születési évfordulóját október hó 17-én ünnepelje meg a vármegye s az ünnep részleteinek megállapítása céljából küldjön ki bizottságot, mely a szeptemberi közgyűlésre tegyen jelentést. Miután **Jánossy Zoltán** indítványát fentartja, a közgyűlés szavazással döntött e kérdésben s az állandó választmány javaslatát fogadta el 16 szótöbbséggel. Az ünnep rendezésére **Rásó Gyula** alispán elnöklete alatt a következőket küldte ki: **Kovács Gyulát, Veszprémy Istvánt, Csapó Istvánt, Lévy Mártont, Dalmy Lászlót, Kiss Ferencet, Csohány Lászlót, Somossy Bélát, Fekete Sándort és Dr. Czeglédy Mihályt.** Ezután Győr városnak a párhaj-mánia megszüntetését célzó átiratát egyszerűen tudomásul vette a közgyűlés, miután ebben a tárgyban már küldött feliratot Hajdúvármegye a képviselőháznak.

× **Városi közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délután **Puky Gyula** főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen 51-en vettek részt. A közgyűlés harmadik napján megtette meg a névszerinti szavazást a sétatart végében levő 1118 négyszögöl és a **Rikli Gizella** féle 2 hold 31 négyszögöl elidegenítése felett. Egyhangulag kimondták, hogy e földeket árlejtés útján eladhatja a város. Ugyancsak megszavazták a gyermekmenhely számára a **Mester-utca** végén levő telket is. Végül nagy örömmel vették tudomásul, hogy **Kubelík János** magyar állampolgár akar lenni, azt pedig hogy Debrecen községi kötelekbe lép, megtisztelésnek tekintik. — A közgyűlés jegyzőkönyvét még a tegnapi napon hitelesítették.

Vidéki diákok országos szövetsége.

Utóhang a budapesti országos diákgyűléshez.

E hónap 11 és 12-ére volt kitűzve a magyarországi diákok gyűlése Budapesten. — A gyűlésből azonban tulajdonképpen semmi sem lett. Mert, bár igaz, hogy a vidéki diákok távozását a budapesti, kolozsvári és pozsonyi diákkiküldötteknek feleletárgyalta a napirendet, de ülésük, minthogy csak is 5 főiskola együttes jelenléte tekinthető kongresszusnak, nem csak hogy diákgyűlés nem volt, hanem érdemben nem is határozhatott, mivel maguk az előadók sem voltak jelen.

A fővárosi lapok tudósításai után városunk főiskolájának küldötteinek eljárását legelőbb ferde világításban ismerik, ugyanazért az igazság érdekében indítva érezzük magunkat az alábbiak közlésére:

A debreceni, sárospataki, m.-szigeti eperjesi, egri főiskolák kiküldöttei a gyűléstermet azzal hagyták ott, hogy olyan ifjúsággal, a mely dicsőséges fejedelmünk **II. Rákóczi Ferenc** emlékének kultuszát csak szóval, szájjal (mert hiszen a pestiek is rendeztek Rákóczi-ünnepet.) de tettekkel — mint a milyen a Rákóczi hamvainak hazahozatalát célzó mozgalom — nem szolgálja, mely továbbá nem tartja féltett kincsének — édes magyar nyelvünket, ősi alkotmányunkat, ilyen ifjúsággal nem tárgyal.

Az amugy is szabálytalanul összehívott, rendezett és tárgyalásba (létszám nélkül) belefogott kongresszusra a vidékiek többet fel nem mentek.

A fővárosi lapok ellenkező állításai nem szorulnak cáfolatra, hiszen miért menjen a karzatra az, a ki a gyűlésterembe mehet, hanem ezzel szemben igenis a budapesti egyetemi ifjúság, a mely nem volt megelégedve vezetőinek eljárásával — az felment a karzatra és Debrecen élteve követelte a törvénytelen alapon álló gyűlés berekesztését.

Ezek után a vidék ifjúsága a Bátorhori bánéhai nagy termébe gyűlt össze, s ott magán értekezletnek nyilvánította, **Nagy Sándor** (Debrecen) elnök, **Milotay** (Debrecen) és **Markovics** (Sárospatak) jegyzők vezetésével. Itt **Nagy Sándor** és **Milotay** indítványára kimondta az értekezlet, hogy a mit a kongresszuson nem tehetett, megteszi most: **Nagy Mihály** (Debrecen) indítványára kimondta az értekezlet, hogy a *vidéki főiskolák országos szövetségét megalakítja s annak első kongresszusát még ez évben Októberben Debrecenben tartja meg.* A gyűlés előkészítésével, valamint a V. F. O. szövetsége alapszabályának kidolgozásával Debrecen bizza meg.

Ezen és még más elvi jelentőségi határozatok hozatala után az értekezlet melynek tagjai voltak Debrecen, Sárospatak, M.-Sziget, Eger, Eperjes, összes (42) kiküldöttei, kivonult a kerepesi úti temetőbe s ott **Kossuth** sírját a vidékiek nevében megkoszorúzták.

A fenti sorok eléggé igazolják — azt gondoljuk — a vidéki főiskolák eljárását. De meg nem is kell arra védelem, hiszen a vidék ugy viselkedett, a mint azt magyar ifjúságtól várni lehet. Inkább szégyelni kell a budapesti és a kolozsvári kiküldöttek viselkedését, de már ezek is meg kapták a magukét, a budapestiek elnökét heves összeszólalás után tetleg bántalmazták ép a kongresszusból kifolyólag, a kolozsvári ifjúság pedig a napokban gyűlést tartott és táviratban üdvözölte Debrecen s egyben kijelentik, hogy kiküldötteikkel nem azonosítják magukat.

Ezek az előzmények arról győzték meg a vidéki ifjúságot, hogy Budapest és Kolozsvár ifjúságával végleg szakít. Megalakítják a vidéki diákok szövetségét és így az egymásra féltékeny elemek kiküszöbölésével zajtalan, de annál inkább áldásosabb működéssel, megteremtik azt amire a diákság annyira vágyik már: a magyar diák életet.

Bár kisérné munkánkat áldással a magyarok Istene!

Debrecen 1903 május 16.

A debreceni ifjúság kiküldötte és azok nevében

Nagy Mihály.

EGYHAZ és ISKOLA.

A főisk. énekkar emlék-ünnep. A főiskolai Enekkar néhai bold. eml. *Egri Dobray István és neje Horváth Kovács Zsuzsanna* kegyes alapítóinak emlékeztére május hó 19-én d. u. 5 órakor a főiskolai Enekkarban évfordulati ünnepélyt tart a következő műsorról: 1. Gyászének, **Bognár J.** től, 2. Megnyitó beszéd, tartja **nt. Csiky Lajos** ut, az Enekkar felügyelő tanára. 3. A jutalmazottak megnevezése. 4. Óseink emléke, **Huber K.** től; **Balogh István** énekkari tag zongorajátékával. 5. Pusztai élet, **Zimay K.** től. 6. Rákóczi a határon, **Lányi E.** től. — Az ünnepélyre külön meghívókat nem boesát ki, hanem az érdeklődőket ez uton hívja meg a főisk. Enekkar.

LEGUJABB.

A király tegnap reggel 7 órakor misét hallgatott, azután magántermébe vonult vissza. Ő felsége 3 órától 10 ig sétált a várkertben. Délután egy órakor kihajtatott a képzőművészeti társulat nemzetközi kiállításába. Este 6 órakor szűkebb körű ebéd volt.

Diszszemle a Vérmezőn. A király e hó 19-én, kedden szemlélt tart a budapesti helyőrség fölött a Vérmezőn. A szemlére az összes ezredek legénysége kivonul. **Lobkovitz** herceg hadtestparancsnok parancsnoksága alatt. A térparancsnokság a régi „Salétrom raktár“-nál tribünököt emeltet, a melyre szóló jegyeket a parancsnokságnál lehet kapni. A szemlén a királyon kívül résztvesz **Jó-**

Tavaszi ujdonságok !

szotid árak mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mo-

blouzokban, övök és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy

választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél

női- és gyermek felöltő áruházában
Főtér, a Hungária kávéház mellett

zsef Agost kir. herceg, Auguszt kir. hercegnő, s valószínűleg József kir. herceg, a honvédség főparancsnoka is. A szemlére a csapatok reggel 8 órakor vonulnak ki, s foglalják el helyüket a műszaki vezénylet által kijelölt pontokon. A szemle iránt, a melyen a tartalékosok egy része is résztvesz, nagy az érdeklődés.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepe napon d. e 9—12-ig.

Május 17, Rákóczi ünnep a Dóczi leánynevelő intézetben.

Május 18, Polgármesterek országos gyűlése.

Május 21—22, Országos ifjúsági tornaverseny.

Május 22, A város Rákóczi-ünnep.

Május 28, Keresk, és iparkamara közgyűlése.

Június 6. A közigazgatási tanfolyam hallgatók nyári táncmulatsága a nagyerdei vígadóban

Polgármesterek nagygyűlése.

— május 16.

Ünnep lesz holnap Debrecennek, a mikor is közel 30 magyar vidéki város polgármestereit fogadja vendégül ősi falai közt.

Tekintettel arra, hogy a Debrecenben összegyülekező polgármesterek holnapi értekezlete a vidéki városok előhaladását, azoknak tágabb önkormányzati jogát, a városi vagyonnak az állammal szemben való biztosítását, szóval a vidéki városoknak teljes és független önkormányzatát célozza, városunk polgárai örömmel üdvözlik a ma, vasárnap este érkezőket.

Hogy ünnepet ül a város, kifejezést fog annak adni külsőleg is s a városi tanács felkérésére zászlódiszbe öltöznek fűtcáink.

A vendégek tiszteletére ma este 8 órakor a Bika szálló éttermében ismerkedési est, társas vacsora lesz, holnap hétfőn délelőtt pedig a nagyerdő Dobospavillonban diszebed, este pedig a Bikaszálló disztermében bucsu-vacsora lesz.

A polgármesterek értekezlete a már általunk részletesen közölt tárgysorozat mellett holnap, hétfőn délelőtt 10 órakor lesz a városháza nagy tanácstermében.

A tanács ezután is felkéri azokat, a kik a fogadtatásra fogatokat voltak szívesek felajánlani, hogy azokat a ma este érkező gyorsvonathoz, holnap hétfőn d. u.

fél 4 órakor a Dobos pavillon elé s kedden reggel 9 órakor az Arany Bika szálló elé küldjék ki.

A kerületi tornaverseny.

Szerdán estére Püspök-Ladánytól különvonaton mintegy ezer fiatal tanuló érkezik Debrecenbe, a kik a kerületi országos tornaversenyre jönnek.

Nálunk a rendező bizottság már minden intézkedést megtett, hogy a nemzet jövő nemzedékét a város szeretettel fogadja s az ünnep az alkalomhoz méltó keretben folyjon le.

A rendező bizottság egyébaránt a mai napra a következő nyilvános hirdást függesztette ki az utcákon.

Kerületi tornaverseny Debrecenben.

Keleti Magyarország középiskolai ifjúsága gyűl Debrecenbe, az Alföld legmagyarabb városába, hogy a testi erő és ügyesség terén versenyre szálljon, hogy edzettségben és fegyelemben mérkőzzék egymással.

Debrecen polgárai!

Fogadjatok szívesen, hagyományos vendégszeretettel hazánk reménységét, 25 iskola lelkes tanulóit! Nézzétek meg mentől nagyobb számban majdnem 1300 magyar ifjunak tanulságos és gyönyörködtető tornamutatóit szabad gyakorlatait, testfejlesztő játékaikat.

A tornaverseny a debreceni torna-és kerékpáros egyesület sportterén fog lefolyni, két napon

f. év május 21-én áldozó esütörtökön és május 22-én, Debrecen városának Rákóczi-ünnepén.

Az ifjúság mindkét nap d. u. 3-kor indul a kollégium udvarából, a verseny kezdete mindkét nap pontban d. u. fél 4 órakor.

Sorrend:

I. nap: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok. 3. Szergyakorlatok. 4. Csapatversenyek. 5. Mászás. 6. Stafétafutás. 7. Kötélhúzás. 8. Elvonulás.

II. nap: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok. 3. Fűles-labda-verseny. 4. Játékok. 5. Eredmény kihirdetése. 6. Elvonulás.

Jegyek ára egy-egy napra. Páholyjegy 10 kor. Tribünjegy: I. rendű 2:50 kor. II. rendű 2 kor. Zártszék I. rendű 1:20 kor. II. rendű 1 kor. III. rendű 80 fillér. Minden hely árnyékban van.

Jegyek előre válthatók Csáthy Ferenc, Szentkirályi Tivadar, László Albert és társa, Békés Lajos üzleteiben. A verseny napjain a sportterén a pézstáraknál.

A közönség a közúti vasút vég állomásától vezetúton juthat a sportterre. Debrecenben, 1903. május hóban.

A nagy rendező-bizottság.

A Zenede hangversenye.

A növendékek haladásához képest folyton fokozódó érdekességű hangversenyek között a tegnap estén valóban igaz élvezetet nyújtott, nemcsak a műsornak rendkívüli változatossága, de az előadásnak figyelemre méltó eredménye révén is.

Az a nagy és fényes közönség, mely tanuja volt a növendékek haladásának igazi zenedei élvezet után azon meggyőződéssel hagyta el a hangverseny termet, hogy a tanítványok előmenetele ezen intézetnél — már a hangversenyek sikerének tanúsága szerint is — feltétlenül biztosítva van.

Térszűke miatt sajnos, csak nagyjából választhatjuk a hangverseny értékét, de ezt az őszinte meggyőződés hangján tehetjük.

A kedves ünnepélyt Szuchán Bella nyitotta meg, elfogulatlan és biztos játékkal, Schuttnek gyönyörű kis ktüdjét adva elő. Hasonló diadalt ért Harsányi Kálmán is, Bezel hangversenykeringőjével. Nem vélünk tévedni, ha Harsányit, úgy mint a hegedűjátékos Schenk Istvánt kiváló előadási képességünk birtokában a Zenede legtehetségesebb növendékei közé sorozzák. Különösen Schenk előadásában anyi eredetiség, önállóság nyilatkozik meg, a mi legalább is meglepő.

A négykézre játszott darabok közül Goldnernek bájos Scherzovja ragadta meg figyelmünket, Balla Gizi és Békési Anna értelmes előadásában. Hatalmas tapsokat keltett Darvas Alice és Rózsa Ilonka összejátékra is, kik Brück tanárnak igen ügyes magyar rhapsodiáját adták elő.

A kis Weszprém sok tapsot kapott a hálás Legendáért, még többet Hubay népszerű mazurkájáért.

Hajdu István pompás cellv számán kívül az osztatlan figyelem Bognár Matild b. a t. tüntette ki, a ki Aaidé hangulatos románcában, majd a Stassatr polkában részesített, diadalt aratva magának és tanárnőjének.

A hangverseny legszebb száma kétségtelenül a rövidre szabott D moll trív volt, melynek szépségeit Podolsky, Pap és Fábian kisasszonyok juttatták érvényre.

Öngyilkos joghaltató.

május 17.

Tegnap hajnalban ismét egy, a mindennapi életből való dráma játszódott le a Hungária kávéház udvari folyosóján. Egy fiatal életet oltott ki a golyó. Vigan, cigányzene mellett, jó barátok társaságában, a mámor karjai közt bucsuzott Bárdos Ödön az élettől a multság végén agyonlőtte magát.

Bárdos Ödön jogászt nagyon sokan ismerték Debrecenben. Szerepvívő volt városunk előkelő fiatalságában. Itt töltötte el katonai évét is tavaly s a tisztvisztsgán szerencsésen tulesvén tisztlyettes lett. Katonai kötelezettségének eleget tévén, folytatta tanulmányait. E

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TARSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-u. 4. sz.

— folyton a legnagyobb és legszebb választék található —
selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.

Mint általánosan ismeretes, csakis a fenti cégnél található a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkeltme-ujdon-ságok, melyek — úgy minőségre, mint mintázatra nézve — kizárólag fenti cég részére készültek s csak ott kaphatók.

OLCSÓ ES SZABOTT ÁRAK

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

mellett azonban vig életet folytatott s tegnap az utolsó napra is 500 korona kölcsönkért pénzen mulatott.

Legalább így mondta egyik barátja, akit többekkel együtt meghívott tegnapelőtt egy kis mulatságra a Hungári kávéházba. Bizonyára más mulatóhelyről vetődött oda a társaság éjfél után. Borozni kezdtek a Rácz Károly zenéje mellett. Urasan, szépen mulattak s Bárdos Ödön kivette a hegedűt Rácz Károly kezéből s maga huzta a szebbnél szebb nótákat a zenekar élén.

Bárdos, művészettel játszott a hegedűn. De tegnap éjjel meg éppen nagy érzéssel játszotta a nótáit. Egymásután sirta el a hegedűje a Lehullott a rezgő nyárfa levele, a Csak egy kis lány... meg a Ha az Isten nem egymásnak teremtett... kezdetű nótákat... a melyek úgy látszik elbusult kedélyállapotát jelentették, miután sötét elhatározáshoz ugylátszik boldogtalan szerelme is hozzájárult, a mit bizonyít egy a zsebében talált női levél.

Mikor az utolsó nótát is elhuzta, lette a hegedűt s külön szobát kért a pincértől. Epen átakart hurcolkodni a külön szobába az egész társaság, mikor Bárdos Ödön kiment az udvarra a folyosóra.

Nemsokára pisztoly dörrenés hallatszott az udvarról s a megrémült pincérsereg ott találta Bárdos Ödönt vérében fekvő holtan. Száján lőtte magát s agyvelején keresztül hatolt a golyó, mely azonnali halált okozott.

Rögtön értesítették az esetről Dr. Burger Péter orvost, aki azonban a szerencsétlenül már nem segíthetett. — A rendőrség közbejöttével a szerencsétlen fiatal ember hulláját a kórházba szállították, reggel pedig táviratilag értesítették a szomorú hírről az öngyilkos édes apját: Bárdos Géza bagaméri uradalmi tisztet, a ki még a tegnapi napon meg is érkezett.

Az öngyilkosság híre nagy feltűnést keltett s a szerencsétlen apa iránt általános a részvét a városban.

Istentiszteletek. Ma vasárnap következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket az egyes felekezetek templomaiban:

Az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban: Hegedűs Ferenc nikineai missionarius lelkész. Kistemplomban: Lengyel Imre esk. felügyelő. Újtemplomban: Sáfrány Lajos fels. leányisk. tanár. Ispótytemplomban: Biró Ferenc h. lelkész. Csapókeri imaházban: Kovács János népiskolai felügyelő.

A róm. kath. templomban: Délelőtt 6 órákor misét mond, Szabó István. 7 órákor szent mise. 8 órákor szent mise a főgymn. növendékei részére. 9 órákor ünnepélyes nagymisét tart, Dr. Wolafka Nándor v. püspök segédlettel, utána Szabó István prédikál. Háromnegyed 11 órákor szent mise a Svetits zárda s az elemi iskolák részére tartja, Nyári Ignác. Fél 12 órákor miséznek, Molnár K. Dezső. — Délután fél 3 órákor keresztény tanítást tart, Dr. Wolafka Nándor v. püspök, 3 órákor lytánia, utána Rózsafűzér, 3 órákor Szt. József társulatának hónapos ájtatossága, 6 órákor májusi ájtatosság szent beszéddel tartja, Dr. Wolafka Nándor v. püspök.

Az ágost. hitv. evang. templomban: Délelőtt 9 órákor Materny Lajos főesperes, 10 órákor Máté Károly segéd lelkész tart istentiszteletet, délután 3 órákor ima.

A gör. kath. kápolnában: Reggel 6 órákor istentisztelet, délelőtt 9 órákor szent mise, délután fél 3 órákor keresztény tanítás, 3 órákor vécsernye, utána szent olvasó.

* **A város katonai alapítványa.** Debrecen városának egy katonai alapítványa van a fővárosi hadapród iskolában. Miután eddig az alapítványra debreceni illetőségű ifju nem pályázott, a pályázatot újból ki fogják hirdetni.

* **Irodalmi ünnep Kolozsvárt.** Irodalmi ünnepet ülnek ma Kolozsvárt, melyet az Erdélyi irodalmi társaság rendez s a melyre a Csokonai-kör is meghívót kapott. Az ünnep első fele felolvasó ülésből áll, melyen többek között a mi kedves költőnk Szabolicska Mihály fog költeményeket előadni. Az ünnep második fele egy emléktábla leleplezése, melylyel megjelölik azon házat a hol valamikor Deák Ferenc és Vörösmarty Mihály laktak. Bizony Debrecen sem térhet ki azon kötelesség elől, hogy megne jelölje a Vörösmarty debreceni lakóházát.

* **Szólótulajdonosok könyve.** Széki Ákos, a kinek a fagy elleni védekezésről irt cikkeit nem régen közölte lapunk és fejezzük be mai tárcánkban egy érdekes tanulmányát, hasonló tárgyú dolgozatainak *Szólólugas árnyékában* című gyűjteményére előfizetést hirdet. A gyűjtemény, mely e hó végén jelen meg, 60 fillérért megrendelhető a szerzőnél, Darabos-utca 29. sz. a.

* **Mulatságok a zöldben.** Virágnitító illatos május hónapját ugyancsak figyekeznek élvezni a hosszú télen szobában tengődő emberek. Majális majálist követ nyole gyermekből egy apából és anyából álló társaságok tarkítják a nagyerdő pázsitját, s erősen munkálkodnak azon, hogy a virsli és sósperec bőrrei árfolyama rohamosan emelkedjék. Másutt zárt sorokban ficánkoló elemi iskolák a Maros vize folyik csendesen, Viseld magad illedelmesen! — népdalt éneklük minden belső meggyőződés nélkül. — Vannak azután nagyszabású, előkészített majálisok, jobban mondva nyári bálók, mikből ugyancsak sok esik a hónap hátralevő napjaira. 21-én az Abelesz iskola növendékei mulatnak, 26-án lesz a nőipariskola, 27-én az izr. elemi iskola és 28-án a Dóci leánynevelő intézet majálisa.

* **A takarékos ur.** Kerek egy millió forintot, ha nem többet: örökölték az apjuktól halála után a fiai, Hanem ugyancsak fukar volt az öreg életében.

Nagymosás volt egy izben a háznál.

Az öreg ur ott settenkedett folyton a mosónők körül, a nagy teknőnél, mert vigyázni kellett arra is, hogy a szappant nem pazarolják-e?

Egyszerre észreveszi, hogy a fehér ruhán egy bolha van, a melyet épen meg akart fogni az egyik mosónő.

Oda rohan a gazda, félre taszítja az asszonyt és sikerült is a hizot bolhát megfognia.

Diadallal viszi a foglyot két ujjá között a trágyadomb felé és ott az agyonnyomott állatkát a dombra dobja, mondván

— Ezzel is szaporodik a trágya!

* **Csizmadiamesterek nagy gyűlése.** A debreceni csizmadia raktár és termelőszövetkezet előkészítő bizottsága és az ipartestület vezetősége ma délután 2 órára gyűlésbe hívta az összes debreceni

csizmadiamestereket. A nagy gyűlés az Iparos Otthon dísztermében lesz megtartva, az előkészítő bizottság felolvassa a felterjesztendő alapszabályokat, s utána megkezdik a részvényelőjegyzéseket.

* **Furcsa per.** Egy gabonabizományos kártérítési pert indított egy ismert debreceni földbirtokos ellen. — Azt állítja, hogy a földbirtokos miatt késett le a gyorsvonatról s ez sok pénzébe került, mert pompás üzletet szalasztott el. Ugy esett a dolog, hogy a bizományos az utolsó perében hajtatót ki a reggel 9 óra 1 perckor induló gyorsvonathoz. — Izgatottan ugrott le a 22-es számú gummikerekű bérkocsiról s rohant a kijárási felé. E pillanatban észrevette, hogy a földbirtokos, akiről tudta hogy szintén Budapestre utazik s a ki híres a pontosságáról, még nyugodtan sétálgat a váróterem előtt.

— Hohó, hiszen akkor még van idő Szívtart és ujságot is vehetek az utra!

És a földbirtokosban bizva úgy tett a hogy gondolkozott.

A vége pedig az lett, hogy a birtokos angol hidegvérrel kísélt a vonat-hoz s az indulás előtt 10 másodperccel felszállt a bizományos ellenben lekésétt.

A pernek természetesen nem lettek komoly következményei. A bizományos visszavonta panaszát. Mikor azonban kifelé jöttek a bíróságról, meg nem állhatta, hogy meg ne kérdezze:

— Hogyan lehetett olyan nyugodt az indulás előtt 10 másodperccel?

— Hát úgy, hogy Gasparik Antalnál vettem az órát és az oly pontosan jár, hogy nem volt okom a lekéséstől félni.

* **Vesztett-kutya harapás.** Mike Józsefné péntek délután 5 órákor felhozta 6 éves József nevű fiacskáját a rendőrségre, s rémülten panaszolta, hogy a gyereket Rusznyák Mihály olajütői lakos kutyájá, mely valószínűleg veszett volt megmarta. Rusznyák az eset után lebunkózta a kutyát és elásta. — A rendőrség dicséretes gyorsasággal intézkedett az ügyben. Orosz László rendőrfogalmazó még a pénteki nap folyamán felásatta s megvizsgáltatta a kutyát, mely csakugyan veszett volt, a kis gyermeket pedig tegnap délben már Budapestre szállították a Pasztör intézetbe. Rusznyák Mihályt szigorúan meg fogják büntetni, mert nem tartotta be az ebzárlat ideje alatt megkövetelt óvószabályokat.

x **A tisztelt olvasó közönség** figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A osztálysorsjeggyűjtőde hirdetésére.

x **A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezetnél** 1903 ik évben az eddigi évtársulatok eredményeit mindenben felülmuló sikerrel kezdette meg a VII. évtársulat működését. Az eddigi 1890 taghoz 850 új tag iratkozott be és az előző évtársulatok 53100 törzsbetétete eddig 13000 törzsbetéttel szaporodott. A közönségre feltűnő jó hatással volt az 1902-ik év mérlege mely 40740 korona *tisztajövedelmet* tüntet fel. A szövetkezet fennállása óta kiadott kölcsönök az elmúlt április hóban túlhaladták az egymillió koronát (1,000,000). A tagok igényeinek könnyebb kielégítése céljából a **szövetkezet 8 éves törlesztéses jelzálog kölcsönöket is engedélyez.**

x **A Telegdi-Szepes Sóstó fürdő** megnyílt. — Vasár- és ünnepnapokon már az este 9 órákor hazatérő külön fürdővonat is közlekedik.

x **Ne mulasszák el** a köszvényes és csuszoz betegek a hirneves Zoltán-féle

kenőcsöt használni, mert e páratlan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőket eredménytelenül használtak, párná alatt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszerárában üvegenként 2 koronáért Budapesten.

x **A hidegvízgyógyintézet** a nagyerdői fürdőben már megnyitott ugyanott mindenféle gyógyfürdők előállításnak.

x **Gyógyintézet szivbetegek részére, Buziás fürdő.** Buziás fürdő, mint ismeretes, az egyetlen magyar fürdő, mely szivbántalmaknak nauheimi módszer szerint való kezelésére be van rendezve s a rendkívül szénsavdus források folytán az ott elért eredmények a budapesti orvosi egyetem tanárainak egyhangú ítélete szerint a lehető legjobbak.

A szivbetegeknek száma, kik Buziáson kerestek enyhülést az utóbbi években, annyira felszaporodott, hogy a már fennálló gépgymnastikai (Zander) intézetnek megnagyobbítása vált szükségessé.

A szivbetegeknek kezelése és a gépgymnastikai intézet vezetése Dr. Mahler Gyula urnak, az ismert szakorvosok kezében nyugszik, ki hosszú időn át Nauheimban tett tapasztalatai alapján a gyógymodot hazánkban meghonosította. Buziás berendezése mintaszerű s ezért a fürdőt melegen ajánljuk olvzsóink figyelmébe.

x **Cseresznye** ugyszinte cukorborsó és más féle zöldség neműt legolcsóbban szállít utánvétel mellett 5 kilótól felfelé a Culot M. féle gazdálkodás Gőrz-ben.

x **A szerencse-kerek és a szerencseszekér.** Az öreg Faludy Ferenc csak Fortuna hintóját ismerte és szépen megénekelte, hogy benne mindenki okosan üljön és úgy forgassa tengelyét, hogy ki ne düljön. A szerencse-kereket aligha ismerte, mert akkor erről bizonyára dicsőhymuszokat zengedett volna a költő. Hogy is ne, midőn a szerencse-kerekből jut el az emberhez a legkézzelfoghatóbb szerencse: a főnyeremény! Csak kormányoznunk kell a saját elhatározásunkat és oda irányítani, hogy sorsjegyet vásároljunk. És pedig osztályosorsjegyet. Mert ezzel legkönnyebben juthat el hozzánk az igazi szerencse. Azután okosan kell kitaratnunk a már birtokunkba jutott szám mellett, mert Fortuna asszony nemcsak megbecsüli, hanem fényesen is jutalmazza állandó hűségünket. Ez a módja annak, hogy a szerencse-kerekből Fortuna asszony fogatán jusson el hozzánk a főnyeremény. A legutóbbi 600.000 koronás főnyereményt is így nyerte 4 szerencsés család a Török A. és Társa bankházában (Budapest, főútlelet: VI., Teréz-körut 46.; fiókok: Váci-körut 4., Muzeum-körut 11., Erzsébet-körut 54.), vásárolt 57080. számú sorsjeggyel, ennél fogva ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a szerencsés és megbízható Török cégnél szerezzék be sorsjegyeit, mert ez a bankház vevőinek minden irányban teljes biztóságot nyújt, tekintettel arra, hogy legnagyobb osztályosorsjáték-üzlet hazánkban.

x **Dr. Kerekes Lipót** orvos, lakását május 1-től Kossuth-utca 43 szám alá helyezte át.

* **A mezőgazdaság pangásának egyik oka.** Bár merre jársz kedves magyarom szép hazánkban, seholy annyi panaszt nem hallasz mint éppen a gazdák körében! Pedig hát jó volna magunkba szállani, mert a pangásnak nagyobb részt önmagunk vagyunk az oka. Igaz, sokat olvastunk és még többet beszélünk kedves hazámfiai a trágyázásról, de hol van az

a magyar gazda, aki azon helyzetben van, hogy elegendő istállótrágyát adhasson az évszázadokon át zsarolt éhes talajnak? Rövid a válasz: Seholy! De míg a külföldi gazda ily viszonyok között siet a hiányt műtrágyával pótolni, addig Magyarországon vajmi kevesen vannak, kik műtrágyát alkalmaznak vagy legalább kísérletek által igyekeznek talajuknak tápanyagszükségletét tanulmányozni és ily módon a szükséges műtrágyafajt megválasztani. Sok esetben mint p. o. ősi kalászosok alá, lucernára, herére, rétre, valamint kapások alá is, nem is kell válogatni, mert rendelkezésünkre áll — egyike a legkitűnőbb és mégis olcsó műtrágyáknak, — tudniillik a Thónassalak vagy Thomasfoszfát, melynek hatása nemcsak feltétlenül biztos, hanem legalább 3 évre terjed, és aki elég óvatos, hogy nem vásárol hamisított árut, hanem megbízható céghez fordul ezen felülmulhatatlan műtrágyáért, azonkívül pedig szavatosságot követel az eladótól a beltartalomért, továbbá a kapott árut vegykísérleti állomás által felülvizsgálattja, már az első esztendőben meg fog győződni arról, hogy nemcsak megtérült a trágyázás költsége a műtrágyázás által elért termésmennyiségből, de még jelentékeny haszon is marad. Már pedig ez a földolog! Ha a magyar gazdaközönség ezen kis utmutatást megszivleli, úgy mihamar ismét be fognak következni a régi jó idők, mikor a talaj busásan jövedelmezett. Erdeklődnek felvilágosítással szolgál Kalmár Vilmos. Budapest, VI. Teréz körut 3 sz.

SZÍNHÁZ.

— (Szinészeink Nyiregyházán.) Makó Lajos szintársulata kedd óta öt előadást tartott Nyiregyházán, de a debreceni igazgató tavaszi vállalkozását erősen megromtotta az a váratlan baleset, hogy mind a két énekesnője Debrecenben maradt — nagybetegen. Így a 35 estére tervezett nyiregyházi évad zavarokkal kezdődött. De a közönség a vigjátéki személyzetet hamar megkedvelte s egy pár zajos este volt. Különösen Hahnel Aranka, Jeszenszkyne, Faragó Ödön, Klenovits és Iványi Antal arattak szép sikert. Az énekesnők hiányát Sugár Aranka és Szelestey Elza yendégjátékaival pótolja az igazgató!

TÁVIRATOK.

Apponyi a királynál.

Budapest, május 16. Apponyi Albertet a király holnap délelőtt magánkihalgatáson fogadja.

Forgách gróf esküje.

Budapest, május 16. A Berchtold Miklós és Forgách Antal grófok közötti késhegyig menő harc folyamán Berchtold gróf feljelentést adott be Forgách Antal gróf ellen, hogy a pereskedés folyamán hamisan esküdött, mikor esküvel erősítette azt, hogy Berchtoldnak nem tartozik 100 forinttal. — Az ügyészség nem vette át a vádat, s az eljárást Forgách gróf ellen a mai napon beszüntette.

Bélpoklos cigányok.

Árokszállás, május 16. Az itteni és bükkösi cigányok között nagy mértékben fellépet a bélpoklosság s már több áldozata is van. A borzasztó ragályos betegséggel szemben a hatóságok erélyes óvintézkedéseket tettek.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, május 16. Az Ipek elleni előrenyomulás két oldalról megkezdődött. Nassir basa 16 zászlóaljjal, egy lovas ezreddel és egy üteggel Mitrovicáról, Sansi basa nyole zászlóaljjal és egy üteggel Djakovó környékéről nyomult előre. Hir szerint ma vonulnak be Ipekbe. Az albán főnökök és előkelőségek legnagyobb része állítólag már lemondott a reformok ellenzéséről. Silenben az ipeki ellenzéki elemek hir szerint észak felé a Nugova erdőségekre és más helyekre vonultak vissza, miért is további műveletekre lesz szükség.

Gabona tőzsde.

Budapest, máj. 16. Buzakinálát mérsékelt vételkedv korlátolt, Bagyadt irányzat mellett 5,000 lmtar nazsa került forgalomba 2 és fél fillerre olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek bagyadtak. Idő: esős.

Buza áprilisra	7.61—62.
„ májusra	7.42—43.
„ októberre	6.52—53.
Rozs áprilisra	6.04—05.
„ októberre	5.64—65.
Zab áprilisra	6.42—43.
„ októberre	5.44—45.
Tengeri májusra	6.47—48
„ júliusra	6.39—40
Rapce augusztusra	12.40—5

MULATSÁG.

Tanítóképezdészek mulatsága. Az ev. ref tanítóképző növendékei kitűnően sikerült nyári mulatságot rendeztek tegnap este a nagyerdei Dobos pavillonban. Az estélyen szép közönség vett részt. Az est hangversenyével kezdődött. Az intézet zenekarának nyitánya a Hunyadi Lászlóból nyitotta meg a hangversenyt, majd az énekkar adott elő népdalokat, A harmadik számot is a zenekar töltötte be Kafka Sevilla gyöngye című zeneművel, a mit meg is kellett ismételni. A hangversenyt az ének és zenekar Rákóczi kesergője és indulója zárta be. Hangverseny után tánc következett, a melyhez a jó talpalávalót Kiss Béla zenekara szolgáltatja. A mulatságon megjelent hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Alföldi Mihályné, Ökrös Istvánné, özv. Sinay Jánosné, Martinyi Lajosné, özv. Batory Sándorné, Bakos Tiborné, Tóth Mihályné, Tordai Gáborné (B.-Ujváros), özv. Veszprémi Istvánné, Széchenyi Istvánné, özv. Varga Kálmánné, özv. Jónai Kálmánné, özv. Ujvári Ferencné, Ujvári Györgyné, Zong Jánosné, Bónis Józsefné, Géder Sándorné, özv. Dávid Gáborné, Tassy Károlyné, Fábian Istvánné, Törő Mihályné, Roppanyi Józsefné, — Sallay Sándorné, — özv. Súlyom Józsefné, Tetétlen. Kovács Lajosné P.-Ladány. Oláh Istvánné, Munkácsi Istvánné, Brózik Endréné, özvegy Varga Bálintné, Orosz Istvánné, Szepesi Péterné, Pásztor Sándorné, özv. P. Nagy Sándorné, Kovács Balászné, Böszörményi Imréné, Faragó Sándorné, Kovácsik Istvánné, Nagy Andrásné, Pál Péterné,

Szabó Andrásné, Szalai Lászlóné, Füstös Béláné, Dr. Megyaszai Dezsőné, Serdült Józsefné Horkai Lajosné, Kovács Jánosné Kiss Andorné.

Lányok: Alföldi Gizella, Törös Margit, Sinay Emmun, Sinay Iduska, Németi Agava (Szelnokdoboka), Martényi Margitka, Bátori Ilonka, Ember Klemenssira, Tóth Margitka és Rózsika, Arvai Margitka, Széchenyi Juliska, Orosz Magduska, Varga Margitka, Szilágyi Julia, Zong Juliska, Tóth Ilona, Kiss Bözsike, Tóth Puzsu Nyiregyháza. — Lacza Erzsike, Rácz Erzsike és Mariska, Kiss Erzsike, Ujvári Margit és Mariska, Császár Irmuska, Zong Irma, Pólya Mari Botos Margit, Szabó Erzsike, Nagy Margit, Fábrián Mariska, Kiss Juliska Solyom Ilonka Tetétlen, Hideg Jolánka Kis Kaba, Kovács Mariska P-Ladány, Martényi Mariska, Oláh Zsófia, Munkácsi Mariska, Nagy Etelka és Ilonka, Varga Mariska, Kovács Rózsika, Bösör-ményi Róza, Faragó Emma, Szabó Ilonka, Pál Ilonka, Szabó Juliska és Mariska, Szotai Margitka, Füstös Erzsike és Boriska, Bundi Jolán, Medgyaszai Vilma, Serdült Erzsike, Horkai Irénke, Szele Juliska, Tóth Mariska P-Ladány, Konrád Mariska.

Műkedvelő előadás. Az egyetértés dal és zene egyet e hónap 30-án a Margit fürdő dísztermében műkedvelő előadást rendez, a mely alkalommal színre kerül, a színbáztan is nagy sikert ért, Doktor ur. Az előadás kezdete fél nyolckor. Belépti díj I hely 2 korona, II hely 1 kor. 60 fillér, álló hely 80 fillér. Jegyek előre válthatók a magy. áll. vasut gépjavitó műhelyében és este a pénztárnál. Előadás után tánc, amelyre a jelvény 60 fillér.

Abelesz majális. Az Abeles-féle polgári iskola növendékei csütörtökön, tartják meg majálisukat. Délután a tanintézetből indulnak el a növendékek és este hét óráig a szabadban lesz a multság, azután pedig a Dobos pavillonban tánc lesz, a hova a belépti díj 1 kor.

Kőművesegédek dalestélye. — Nagy számú hallgatóság előtt tartotta meg

tegnap este dalestélyt a kőművesegédek dalköre a Margit fürdő dísztermében. A dalkör több magyar dalt adott elő. Dalestély után tánc következett Kiss Gyula zenekarának hangjai mellett. A négyeseket 70 pár táncolta.

Regénycsarnok.

A BOLOND.

Írta: *Bársony István.*

(Folytatás.) 5.

Az egész világ uszott a fényben, megkápázott tőle a szem s éles árnyék rajzolódott a fal mögé, a merről a Dóra ablakai a parkra nyíltak.

Az ablakok nyitva; bent, a homályos szobában, az illatterhes levegőben néma volt minden; a sűrű fehér csipkefüggönyök mögött semmi sem árulta el az oda rejtőzött két fiatal szív dobogását.

Dóra egy alacsony kerevetre dőlt, a nagy hőségben kissé megnyitotta kabátján a ruhát, fehér arcán két nagy piros rózsát fakasztott az exotikus levegő rezgése.

Előtte egy ringó-széken ült Viktor gróf és a soha ki nem fogyó vágy elragadtatásával nézte a fiatal asszonyt.

A szegény bolond eddig nem vett észre, hogy mennyivel szebb így ez az asszony, mikor hófehér nyakából kilátszik egy darab s minden lélekzététele telemeli keblét.

Neki mindegy volt az, hogy nyakig érő derékban, vagy a tengerből kiemelkedő Vénuszként láthatja-e, csak lássa.

A grófné tudta már ezt. Sokszor csodálkozott eleinte, ha a bolond néha váratlanul nyitott be hozzá, a mikor nem volt egészen úgy öltözve, hogy valakit elfogadhatott.

Szabad volt neki minden, mint egy kezes kanári madárnak.

Annál jobb, hogy ilyen, legalább nem feszélyezi; másképen talán nem is lett volna képes annyira megszokni, hogy el nem birt tőle válni többé.

Mióta az a nagy szerencsétlenség

megtörtént, jó formán nem törődött semmivel, csak a betegével.

Feltette magában, hogy kigyógyítja, hogy elkezdje nevelni újra, mint a gyermeket, megtanítja beszélni, embert farag belőle, édes anya lesz.

Ugy belépte magát a szerepébe, hogy ez a gondolat lassankint elhatalmasodott fölötté s azt hitte, hogy nem lehet mar nemesebb célja életének, mint ha megmenti a világnak ezt a szegény lelkibeteg embert.

Valahányszor a sikerre gondolt, mindig csodálatos lelkesedés szállotta meg. Valami végtelen diadalérzettel álmodott róla s azt mondta magában:

— En vagyok az egyetlen, a ki megmenthetem!

Titokban a szive mélyén így fejezte be szavait:

— Imád! Pedig a szerelem mindenható!

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.

Rövid használat után nélkülözhetetlen igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva

Bizonyítvány kelt Bécsben

1887. júliushó,

Szaga's
Kalodont

nélkülözhetetlen

F O G T I S Z T I T Ó - S Z E R

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásával nem nélkülözhető fogak és a szájüreg gondos ápolására nevezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el az által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatás a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

Újonnan megjelent

OLAJFESTÉSZETI ÁRJEGYZÉK

mindenkinek bérmentve megküldetik.

Seefehlner I. L. BUDAPEST, IV. Váci-utca 20

Vendéglő bérbeadás.

Balmazújváros nagyvendéglője 1904. évi január 1-től, 1909. évi december 31-ig, a hozzátartozó összes épületekkel, hasznos bérbe adatik.

Az ajánlatok az uradalmi igazgatóhoz **Békéssy László Debreczen, Péterfia-utca 13.** intézendők.

VIGYÁZZUNK

a saját és gyermekeink egészségére

Minden embernek legnagyobb vagyona az **egészsége** és leghőbb vágya hogy családja és gyermekei is egészségesek legyenek.

Általánosan el van ismerve és a legnagyobb orvos szaktekintélyek által constatálva lett már, hogy a mindenféle **egészségtelen és tuberkulózis tehenektől** származó rosz tej élvezése okozza a legtöbb fertőző betegségeket, pláne kis gyermekeink között.

A **Macsi Uradalom** ezt szem előtt tartva, több ezreket áldozott, hogy tehén állományuk **tiszta, tuberkulóz mentes és egészségesek legyenek**, mertmind orosz teheneket, melyek a tuberkulózis ellen való beoltás után redgáltak, kimustráltatta.

Ezek után **csakis egyedül a Macsi Uradalom** van abban a kellemes helyzetben, hogy Debreczen város t. közönsége részére **tisztán kezelt tuberkulóz mentes elsőrendű tejet** szállíthasson, ez pedig naponta kétszer történik.

Szíves megrendelések a **Debreczeni Tejcsarnokhoz** Hatvan-u. 53. sz. intézendők, honnan a kívánt mennyiség, eredeti blombázott bádógokban úgy üzletekbe, mint privát házakhoz a legpontosabban haza szállíttatik. A olegjobb aludttej és mindenféle tejtermékek csakis a Debreczeni Tejcsarnokban Hatvan-u. 53. sz. kaphatók.

**Kerti fecskendőt,
ulhengert, lócsát, asztalt;
Kert- és sirrácsokat,
sirkereszteket**

természetben megtekinthető
MODERN minták után leg-
o o jutányosabban készít o o

Vasöntöde és Géplakatosság
— Péterfia végén, a hadházi utcában. —
Ugyanott a legtekéletesebb
kutszivattyuk

és minden építkezési vastárgyak
olcsó gyári áron kaphatók!

Uj, ésszerű gyógykezelés. o o
Kittűnő bizonyítványu orvosok o o
Ártalmatlan, gyógyszer felesleges.

Minden idegbetegnek

egmelegebben ajánljuk, a 26-ik kiadásban megjelent broszúrt **Weissmann Robert** Ideg betegségről és nemi bajokról ellenorvossága és kezelése.

Ingyen kapható dr. Rothschnek V, Emil gyógyszer-tárában Debrecenben.

**Déli Jég- és Viszontbiztosító-
Társaság**
magyarországi osztálya

BUDAPEST, Váci-utca 20-ik sz. a.
az „Adriai biztosító társulat“ házában.

Bárá Seemanichy Frigyes intéző.

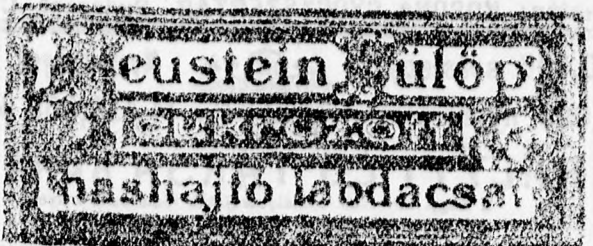
Teljesen befizetett alaptőke 3,000,000 kor
Tartalékok 2,967,379 „

E társaság, mely a cs. és kir. szab „Adriai biztosító-társulat“ védnöksége alatt alakult, mindennemű terményeket biztosít jégkár ellen és a t. c. biztosító közönségnek a legelőnyösebben megállapított biztosítási feltételeket nyújtja.

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerülő károk a leggyorsabban és legpontosabban térítetnek meg.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és közelebbi felvilágosításokat készségesen adnak az „Adriai biztosító-társulat“ magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Vezérügynökség:
Vezető: Leszkay Ferenc.
Titkár: Várady Ignác.

melyek már évek óta jónak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Csukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevételnek.

Egy 15 piulát tartalmazó doboz 30, egy tegeres mey 8 dobozt, tehát 120 piulát tartalmaz

csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldésénél egy tegeres bérmentve szállítatik.

kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó labdacsoit. Csak ak kor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót“ védjegyünkkelvau ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásainkon Philip's Neustein Apotheker aláírásnak kell lenni.

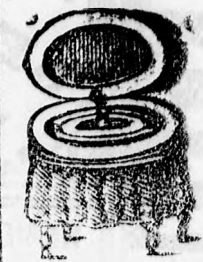
NEUSTEIN FÜLOP

„Szt.-Lipót“-hoz czimzett gyógyszer-tára

WIEN, I., Plankengasse. 6.

Raktárak Debreczenben: Balázs Ödön, Fülkey Pál
Mihalovits I. Muraközy László. Dr. Rotschnek
V. Emil, Tóth Béla gyógyszer-táraiban,

Betegtolókocsik és székek

lábbadozók és rokkantok számára elismert legjobb gyártmány! — Cs. és kir. szabad. szigntalan, hygieaiku **s z o b a - ü r s z é k e k** légmentesen zárható fedőlel.

Szabadalmazott önműködő closet-papirtartók, hygienikus closetpapir, irrigatorok, fecskendők, valódi francia gummi specialitások stb.

Legujabb! Saját találmányu! Legujabb! **cs. és kir. szab. sérvkötők.**

Műlábak, műkezek, műfüzők, járó és nyujtógépek, valamint a beteg kényelemhez és ápoláshoz való összes cikkeket a legelősebb árak mellett szállit

KELETI J. orthopaediai műintézete és orvos-sabészeti mű-
o o szergyáros o o
(Alapított 1878. évben.) 2

Budapest, IV., Koronaherczeg utca 17.
Legujabb, 1903. évi, körülbelül 3000 diszes ábrát tartalmazó árjegyzék ingyen és bérmentve.

FÉLIX gyógy-fürdő

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsijól órai távolban. Május—augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai híru 49 C. meleg természetes hővívz javalja van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszmaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rhenmatikus alapon keletkeztek (ichiásnál); különös bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok és vesekövek eseteiben. Allandó főorvos: dr. Matolay Károly.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 forint között váltakozik Gyógyterem (Cursalon) hírlapokkal és tekeasztal pl Terraszok szép kilátással Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellett elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya Hat tükörfürdő, esalád- és kádfürdőkön kívül mőrfürdők vannak rendszerezítve

Allandó kittűnő zenekar. — Telefon összeköttetés Nagyváraddal.

Ez elegánsul berendezett lakoszobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket — Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t vendégeimet teljes kielégíteni

Kiváló tisztelettel: **Kernáts János** bérlo:

S T O Ó S Z
Elsőrangu klimatikus gyógyhely,
hidegvíz-gyógyfürdő
(A Bauj-Tornamegye)

fekszik 650 méterre a tenger szine fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvize páratlan és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az ésszerű **hidegvízgyógyomód, villanyozás, massage és tejgyógyomód Czifrusz Dezső dr.** egészségügyi tanácsos (ki télen San-Remoban gyakorló orvos) főfelügyelete alatt alkalmaztatnak.

A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kittűnő és olcsó. Az **elő és utó-idény** alatt jelentékeny árleengedés.

Fürdőevad: május 15-től szeptember 15-ig.

Posta-távirda helyben. Vasuti állomás Meczenzél. — Kimerítő prospektust kívánatra küld

a fürdőigazgatóság

OROSZ PÜRGO
 A legújabb típusú és
 használható
 mely csodaszép és is széles
 22. ezretől 1. koronáig.

Órák, ókaszorok
RÉSZLETFIZETÉSRE
SERÉNYI
 és órák és ókaszorok
 Budapest, Erzsébet-körút 23. l. sz.
 Telefon: 2. Fővárosi 21. sz.
 Kézen álló
 ingyen

a KRIEGER-féle
REPARÁTOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény, 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárulító helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előszéknység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella”
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerártervező, 8. sz. és kir.
 leánya József 104. udvari szállásán
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HOMOPÁTIAI GYÓGYINTÉZET.
 A gyógyítás biológiai módja: asthma, szék-
 gyanor, meg- és bírók, a bélrendszer, elmozdított
 A gyógyítás megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. SIVÁRDI ORVOS
 BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRÚT 12. A EM.

Megjelent az új X-es szanu
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGEN
 KÉRJEN PROSPEKTUM A
YOST IRÓGÉP részvény
 Budapest, ...

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOIRE
 fényképezési és festési műteremben
 BUDAPESTEN, VII. KER., KERÉPESI-UT 39. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is elkészült nagyítások !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakze-
 rdőn, pontosan és legelőcsőbben közölhet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint napiújságokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Telefon: Leopold Gyula utca...

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörca-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Szívgyógyászat, hányinger, fojtá-
 s, gyomorbetegségek ellen szelíd hatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ám 2 koron. Párisi és Újgyógyászati.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára.
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
 Kifűző hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 200 kilo-
 méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 duálizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegségeket hygienikusan a legelőcsősebben vannak beron-
 dozva. Külön előadás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
 a Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

A

XII-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték
nyereményeinek sorozata.

110,000 sors 55,000 nyerem.
Minden másodiksorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg
1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetettek ki.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
2 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	50000
1 „	40000
5 „	0000
3 „	5000
8 „	10000
8 „	15000
36 „	1000
67 „	5000
3 „	3000
437 „	2000
803 „	1000
1528 „	500
140 „	300
34450 „	200
4850 „	170
4850 „	130
100 „	100
4350 „	80
3350 „	40
55000 nyer. és jut. összegben,	14,459,000

FELHÍVÁS
 a XII-ik
 magy. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.
 Az I. osztály huzása már
 1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.
 Az I. osztályu sorsjegyek ára:
 egy egész 12 kor. egy fél 6 kor. egy negyed 3 kor. egy nyolczad 1 kor. 50 fill.
 Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az ösz-
 szeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legké-
 nyelmesebb és legelőcsőbb a postautalványon való ren-
 delés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos já-
 téktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a
 huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsz-
 szegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok
 ügyfeleimnek rendelkezésére.
 B. megrendelését sziveskedjek mihamarább hozzám juttatni.
GAEDICKE A.
 Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődjé.
 Budapest, IV., Eössöth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencseje

Óriási:

A következő főnyereményeket fize-
tem ki eddiglegé b. ügyfeleimnek;

600000	korona	62551. sz.
400000	„	33464. sz.
400000	„	11119. sz.
400000	„	28916. sz.
100000	„	42758. sz.
100000	„	49878. sz.
100000	„	87991. sz.
70000	„	60912. sz.
60000	„	17357. sz.
60000	„	78863. sz.
60000	„	82528. sz.
60000	„	97263. sz.
30000	„	6920. sz.
30000	„	38691. sz.
30000	„	90664. sz.
25000	„	23481. sz.
25000	„	30049. sz.
20000	„	28950. sz.
20000	„	33402. sz.
20000	„	35862. sz.
20000	„	44410. sz.
20000	„	60781. sz.
20000	„	78848. sz.
20000	„	88974. sz.
15000	„	57734. sz.
15000	„	77950. sz.
15000	„	82506. sz.

24 á 10000 K. = 240000
46 á 5000 „ = 230000
292 á 2000 „ = 584000
599 á 1000 „ = 599000
888 á 500 „ = 441500

A Földes-féle MARGIT-KRÉME legjobb világon Hatása csodás.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására a legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta teljesen ártalmatlan

Legkitünőbb a nap és szél befolyása ellen, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a zsírmentes, közkedvelt

FÖLDES-féle
Margit-Créme.

Ezen világhírű arczenő pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Miteser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává és üdű-e varázsolja

Ara: kistégely 1kor., nagytegely 2kor.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és liatszer-kereskedésben.

Margit-hőlgypor (3 színben) K. 1.20.
Margit-szappan 70 fill. **Margit-fogpép** 1 K. (Zahnpaste).
Margit-arcvizi 1 K.
(B)

Főrektor Debreczenben Balázs Ö., Füleki Pál L. Kovács N., Mihályvits I., Muraközy L. Rotschnek V. Emil Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszertárakban, Jóna és Jóna drogériájában.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépítő szer.

Szerencse-óra.

Azt a sorsjegyszámot rendelje meg levelezőlap által, mely ama óra mellett van feltüntetve, a mely időben ezen hirdetést olvassa.

Az óra belsejében feltüntetett szerencseszámok kizárólag.

BENKŐ bankháznál

kaphatók

Budapest, Andrassy-ut 79.
Huzás május 22. és 23-án.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

1. 50 K. 2. 3. - K. 3. 6. - K. 4. 12 - K

A mi vevőink azon előnyben részesülnek, hogy befizetéseiket postatakarékpénztári cheque útján tehát **költségmentesen** teljesíthetik.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona.

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
8 " "	20000
8 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatva és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztályosorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PENZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betéjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt — .75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— "
egy fél (1/2) " 3.— " 6.— "
egy egész (1) " 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 22-ig
mely napon a húzás megkezdődik, bizalommal hoz-zánk küldeni.

Török A. és Tsa.

bankháza
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztályosorsjáték üzlete.

Főáruházi osztályosorsjáték osztályai:
Főüzlet: VI, Terezy-körut 46 a.
Fiókok: 1. Váci körut 4.
" 2. Muzeum-körut 11.
" 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levélgendő. TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben (postautalványnyal küldöm) (mellékelem bankjegyekben) (bélyekekben) (törleendő).

Pontos cím:

(utánvételezni kérem) (nem tetsző)

.....

.....

.....